

Beknorte verslaglegging activiteiten Meesterschap Nederlands sinds zomer 2017

De meesterschapsteams Nederlands continueren hun agenda zoals uiteengezet in de verslaglegging van de zomer 2017, en wel langs twee hoofdlijnen:

- De nadere uitwerking van het Manifest Nederlands op School uit januari 2016 tot concrete voorstellen voor een meer wetenschappelijk gefundeerde invulling van het schoolvak Nederlands.
- Zowel proactieve als reactieve betrokkenheid rond de door de overheid geregisseerde ontwikkelingen in het leergebied Nederlands (Curriculum.nu).

Die twee lijnen komen terug in de onderstaande rubricering van onze activiteiten: visie (ontwikkeling en creëren van draagvlak), curriculumontwikkeling, (na)scholing en ontwikkeling didactisch materiaal, onderzoek en publicaties.

Daarnaast houden de meesterschapsteams de vinger aan de pols bij alle ontwikkelingen die er tussen wetenschap en het schoolvak Nederlands spelen (plannen voor een Raad voor de Neerlandistiek, andere initiatieven vanuit individuele neerlandici of vakgroepen Nederlands, of vanuit het hbo). Er vindt veel overleg en uitwisseling plaats met vertegenwoordigers van docenten in het voortgezet en wetenschappelijk onderwijs (Levende Talen), de Taalunie, de SLO, Curriculum.nu, het hbo, de VSNU, NWO enz. Zo nu en dan roeren we ons in de media. Ten slotte trachten de meesterschapsteams voeling te houden met de andere meesterschapsteams, in het bijzonder Moderne Vreemde Talen. De Meesterschapsteams Nederlands werken in de praktijk veel samen en vergaderen ongeveer maandelijks, in wisselende samenstellingen.

Visie op verhouding tussen wetenschap en schoolvak

- Tweedaags symposium (Ravenstein, september 2017): wetenschappers uit de neerlandistiek en vakdidactici werken aan de ontwikkeling van een visie op inhoud en vaardigheden van het schoolvak en de plaats van onderzoek. M.m.v. Carla van Boxtel.
- Tweedaagse heidag met gehele team (Zwolle, januari 2018) ter voorbereiding van:
- een visiedocument *Visie op de toekomst van het schoolvak Nederlands*, waarvoor in diverse feedbackrondes een breed draagvlak is verkregen, en dat aangeboden is aan de ontwikkelgroep *Curriculum Nu*. Van dit document is ook een flyer-versie gemaakt die breed verspreid is.

Curriculum.nu

- Organisatie van drie landelijke feedbackbijeenkomsten rond *Curriculum.Nu*, samen met *Taalunie*, *Levende Talen* en het *Nederlands-Vlaams Platform voor het Hoger Onderwijs*. (21 april, 16 juni, 27 oktober 2018)
- Feedback op eerste en tweede tussenproduct *Curriculum Nu*
- Reflectiedocument: *Over de grote opdrachten van het leergebied Nederlands Reflectie op het tweede tussenproduct Curriculum.nu*.

(Na)Scholing en ontwikkeling didactisch materiaal

- Organisatie van docentontwikkelteams in 2017-2018 verspreid door het land: ca. 8-10 bijeenkomsten (inclusief algemene begin- en slotbijeenkomst) van een dagdeel gericht op het ontwikkelen van lesmaterialen die beschikbaar komen voor het vak; ca. 50 docenten als deelnemers (die ieder 450 euro bijdragen aan de kosten). De docenttijd komt voor rekening van de Meesterschapsteams. Onderwerpen (plaatsen en begeleiders):

- Activerende didactiek voor taalkunde (Nijmegen, Coppen)
- Literatuurgeschiedenis van de 20^e eeuw (Utrecht/Tilburg, Bax & Mantingh)*
- Praten over literatuur (Eindhoven, Van Herten)
- Retorica en Argumentatie (Leiden, Van Haaften)
- Formuleren (Groningen, De Gloppe)*
- Naar een didactiek voor literaire ontwikkeling (Zwolle, Witte & Schouwstra)

*wordt vervolgd in 2018-9

- Conferentie Het Schoolvak Nederlands (Zwolle, november 2017): twee workshops (Coppen & Van Herten, Mantingh, Witte)
- IVN-congres (augustus 2018): workshop over de visie op het schoolvak Nederlands en de betekenis van en voor de internationale neerlandistiek (Van Herten, Coppen & Mantingh)

Onderzoek

- Verzorgen en coördineren van onderwijsprogramma voor de Dudoc-Alfa's (Bax & De Gloppe)
- Gehonoreerde aanvragen en begeleiding: voor lerarenbeurs Jimmy van Rijt (2017) en Astrid Wijnands (2018) (Coppen), voor Dudoc-Alfa Roy Dielemans (2017) (Coppen), Van Keulen (2018, Bax & Mantingh) en Jeroen Steenbakkers (De Gloppe & Witte), Moniek Vis (De Gloppe) en Astrid van Winden (Van Haaften & De Gloppe)
- [Inventarisatie van lopend vakdidactisch onderzoek](#) (Mantingh i.s.m. Bert van der Leeuw e.a.)

Publicaties

Vakmeesters gezamenlijk

- Meesterschapsteams Nederlands, [Visie op de toekomst van het curriculum Nederlands](#) (januari 2018)
- Meesterschapsteams Nederlands, *Over de grote opdrachten van het leergebied Nederlands. Reflectie op het tweede tussenproduct Curriculum.nu.*
- Bax, Sander & Mantingh, Erwin (i.s.m. het docentontwikkelteam Literatuurgeschiedenis van de 20e eeuw), 'Een web van 20e-eeuwse literatuur. Naar een didactiek voor literatuurgeschiedenis van de twintigste eeuw'. *Nederlandse Letterkunde* 2018 [geaccepteerd]
- Coppen, Peter-Arno & Witte, Theo, 'Vakdidactisch onderzoek bij het schoolvak Nederlands als brug tussen discipline en praktijk', *Levende Talen Magazine* (2018), special over vakdidactisch onderzoek, 44-45.
- Mantingh, E., Witte, Theo & van Herten, Marjolein (2017). 'Multimediaal literair competent: #hoedan?'. In André Mottart & Steven Vanhooren (Eds.), *31ste Conferentie Onderwijs Nederlands*. Gent 2017, 281-282.
- Witte, Theo, Mantingh, Erwin & Herten, Marjolein van, '[Doodtij in de delta: stand en toekomst van het Nederlandse literatuuronderwijs](#)'. *Spiegel der Letteren* 59 (2017) 1, 115-143 [open access].

Vakmeesters afzonderlijk

- Simone Prinsen, Theo Witte & Cor Suhre, Imago en inhoud van het schoolvak Nederlands. In: *Levende Talen Tijdschrift* 19 (2018) 3, 26-35.

- Bax, S., 'Leren de wereld te lezen. Over het belang van de Neerlandistiek'. In: *Vaktaal* 2018, 1, pp. 22-23. Ook gepubliceerd in [Diggit Magazine](#), 5-4-2018.
- Bax, Sander: voorbereiding en redactie van *TNTL*-themanummer over vakdidactisch onderzoek.
- Coppen, Peter-Arno, 'Kunnen maar ook kennen. Het schoolvak Nederlands op de schop.' *Onze Taal* 87 (2018) 5.
- Coppen, Peter-Arno, 'Nieuwe perspectieven voor het schoolvak Nederlands', *Levende Talen Magazine* (2018) 5, 49-52
- Coppen, Peter-Arno, 'Leerlingen maken spelletjes van schooladviezen.' *Onze Taal* 87 (2018) 5.
- Coppen, Peter-Arno, diverse columns in *Onze Taal*, *Levende Talen Magazine* en het dagblad *Trouw*, waarin het schoolvak Nederlands het onderwerp was.
- Jimmy van Rijt & Peter-Arno Coppen, 'Bridging the gap between linguistic theory and L1 grammar education—experts' views on essential linguistic concepts,' *Language Awareness* (2017)
- Mantingh, Erwin (2017). 'Aldus sprak Willem-Alexander. Goed luisteren naar een koning met wederkerend historisch besef'. *Vaktaal* 30 (2017) 2, 22-23.
- Mantingh, Erwin, '[De Witteweg naar een veelbelovende toekomst voor het literatuuronderwijs](#)'. In: *Neerlandistiek.nl*, 4-4-2018.
- Witte, Theo, *De kunst van het onderwijzen*, afscheidsrede. Groningen, maart 2018.
- Mantingh, Erwin, 'De leerling als ontdekkingsreiziger door tekst, taal en tijd. *Mi have een droom*: Groningen, 2032'. Publicatie in afscheidsbundel Theo Witte [ter perse].
- Witte, Th. 'Enkele zorgwekkende ontwikkelingen aangaande het schoolvak Nederlands'. In *Neerlandistiek* 2017-07, <http://www.neerlandistiek.nl/2017/06/enkele-zorgwekkende-ontwikkelingen-aangaande-het-schoolvak-nederlands/>
- Witte, Th. 'Kanttekeningen bij de reactie van Helge Bonset op mijn notitie over ontwikkelingen in het schoolvak Nederlands'. In: *Neerlandistiek*, 2017-07, <http://www.neerlandistiek.nl/2017/07/kanttekeningen-bij-de-reactie-van-helge-bonset-op-mijn-notitie-over-ontwikkelingen-in-het-schoolvak-nederlands/>